

{slimboxsingle images/stories/geologija_1.jpg,images/stories/geologija_1_tn.jpg,Panorama Papuka}

Malo ljudi prepoznaje, putujući autocestom ili planinareći, da stijene oko njih imaju bogatu i raznoliku povijest. Osim ako su geolozi, vjerojatno nisu istrenirani da prepoznaju određenu liticu kao stijenu formiranu na obali nekog drevnog oceana, smrznutog toka lave, neaktivnog vulkana, koraljnog grebena nastalog u tropskim tirkiznim vodama, ili drugim čudima sačuvanim u kamenu. Živimo u modernom, urbaniziranom, industrijskom svijetu i jedva imamo vremena obraćati pozornost na takve tajne ljepote i vrijednosti koje bi se mogle lako uništiti, a nikad obnoviti.

{slimboxsingle images/stories/geologija_2.jpg,images/stories/geologija_2_tn.jpg,Bazaltna žila}

Papuk Geopark ima jedinstven položaj u kolizijskoj zoni dvaju makroploča - Afričke i Euroazijske. Na malom području susrećemo različite vrste stijena (magnetske, sedimentne i metamorfne) koje su stvarane od prekambrija do danas. Stijene na Papuku su formirane u različitim geološkim okruženjima, a kao posljedicu toga tu nalazimo svu raznolikost stijena s obzirom na litologiju, stratigrafsku starost ili strukturne karakteristike.

Papuk sadrži formacije stijena izuzetnog geološkog interesa, koje su stare i preko 600 milijuna godina, što ih čini jednim od najstarijih stijena u Hrvatskoj.

{slimboxsingle images/stories/geologija_3.jpg,images/stories/geologija_3_tn.jpg,Migmatiti}

Geološki, Papuk je smješten u najjužnijem dijelu tektonske jedinice Tisijske, koja predstavlja dio pred-neogenske kristalinske baze Panonskog bazena. Papuk je uglavnom izgrađen od metamorfnih i magmatskih stijena, a smatra se da su izdanci Tisijske jedinice stijena koje nalazimo na Papuku najbolji primjeri u širem području Panonskog bazena.

Na kristalinskoj osnovi leže permo-trijaski sedimenti i naslage neogenske i kvartarne starosti. Podaci vezani za starost metamorfita (filiti, kloritni škrljavci, gnajsevi, migmatiti i amfiboliti) i granita su oskudni i njihova starost je predmet čestih sukobljavanja među geolozima; smatrani su prekambrijske starosti dok ih drugi svrstavaju u stariji paleozoik.

{slimboxsingle images/stories/geologija_4.jpg,images/stories/geologija_4_tn.jpg,Slojevi tufa blizu Poljanske}

Mezozojske formacije su predstavljene najvećim dijelom karbonatnim stijenama u kojima su česti krški oblici: ponori, ponikve, špilje, jame. Nalazimo ih na vršnom dijelu Papuka.

U kenozoiku nalazimo fosiliferne sedimente, najčešće miocenske starosti, kada je Papuk bio otok u „panonskom moru“. Tijekom miocena odvijala se i vulkanska aktivnost, a dokaz tomu su piroklastične naslage i manja vulkanska tijela. Konačna tektonska izdizanja i erozija stijena

slavonskih planina akumulirale su velike količine sedimentnog detritusa, sada sačuvane kao više od 1 kilometra debele naslage savske i dravske potoline.

Geološka karta

Osnovne podatke o geološkim slojevima kao i najznačajnijim geološkim lokalitetima možete vidjeti na [interaktivnoj karti](#) .